

Chambre des Représentants

SESSION 1959-1960.

PROJET DE LOI

portant statut syndical des agents des provinces, des communes, des personnes publiques subordonnées aux provinces et aux communes et des associations de communes non soumises à la loi du 20 septembre 1948, portant organisation de l'économie.

PROJET
TRANSMIS PAR LE SÉNAT (1).

CHAPITRE PREMIER.

Champ d'application du statut syndical.

Article premier.

La présente loi règle les rapports entre les provinces, les communes, les personnes publiques subordonnées aux provinces ou aux communes, les associations de communes non soumises à la loi du 20 septembre 1948, portant organisation de l'économie, d'une part, et les organisations syndicales qui représentent leurs agents, d'autre part, ainsi que les rapports entre ces organisations syndicales et l'Etat.

Les brigadiers champêtres sont assimilés aux agents provinciaux pour l'application de la présente loi.

(1) Voir :

Documents du Sénat :

- 131 (1958-1959) : Projet de loi.
- 229 (1958-1959) : Rapport.
- 243 (1958-1959) : Amendements.
- 309 (1958-1959) : Rapport complémentaire.
- 12 et 21 (1959-1960) : Amendements.

Annales du Sénat :

23, 24 juin, 1 et 3 décembre 1959.

Kamer der Volksvertegenwoordigers

ZITTING 1959-1960.

WETSONTWERP

houdende syndicaal statuut van het personeel van de provincies, de gemeenten, de onder de provincies en gemeenten ressorterende publiekrechtelijke personen en de verenigingen van gemeenten welke niet onderworpen zijn aan de wet van 20 september 1948, houdende organisatie van het bedrijfsleven.

ONTWERP
DOOR DE SENAAT OVERGEZONDEN (1).

EERSTE HOOFDSTUK.

Toepassingsgebied van het syndicaal statuut.

Eerste artikel.

Deze wet regelt de betrekkingen tussen de provincies, de gemeenten, de onder de provincies of de gemeenten ressorterende publiekrechtelijke personen, de verenigingen van gemeenten welke niet onderworpen zijn aan de wet van 20 september 1948, houdende organisatie van het bedrijfsleven, enerzijds, en de vakorganisaties welke dezer ambtenaren vertegenwoordigen, anderzijds, alsmede de betrekking tussen deze vakorganisaties en het Rijk.

Voor de toepassing van deze wet worden de veldbrigadiers met de provincieambtenaren gelijkgesteld.

(1) Zie :

Stukken van de Senaat :

- 131 (1958-1959) : Wetsontwerp.
- 229 (1958-1959) : Verslag.
- 243 (1958-1959) : Amendementen.
- 309 (1958-1959) : Aanvullend verslag.
- 12 en 21 (1959-1960) : Amendementen.

Handelingen van de Senaat :

23, 24 juni, 1 en 3 december 1959.

CHAPITRE II.

Agréation des organisations syndicales.

Art. 2.

Le Roi agrée les organisations syndicales qui défendent les intérêts professionnels de tout ou partie du personnel soumis au présent statut et qui adressent, sous pli recommandé à la poste, un exemplaire de leurs statuts et la liste de leurs dirigeants responsables au Ministre de l'Intérieur.

Les organisations syndicales agréées doivent communiquer dans les trois mois les modifications apportées à leurs statuts ou à la liste de leurs dirigeants responsables.

L'agréation peut être refusée ou retirée par arrêté royal motivé, les dirigeants responsables de l'organisation entendus.

Hors le cas où le retrait est motivé par le manquement à l'obligation imposée au deuxième alinéa, le refus ou le retrait est soumis à l'avis préalable du comité national de consultation syndicale.

Les arrêtés royaux portant, refusant ou retirant l'agréation sont publiés sans délai au *Moniteur belge*.

CHAPITRE III.

Modalités de l'action syndicale.

Art. 3.

Les organisations syndicales agréées ont qualité pour entretenir directement les relations nécessaires à l'exercice de leur mission avec les administrations et personnes publiques visées à l'article premier, et pour désigner les représentants du personnel dans les comités de consultation syndicale, afin d'y occuper les sièges qu'elles y ont obtenus à la suite des élections prévues à l'article 14.

Ces organisations peuvent en outre :

1° intervenir auprès des autorités compétentes dans l'intérêt collectif du personnel ou dans l'intérêt particulier d'un agent;

2° tenir des réunions dans les locaux des administrations et y afficher des avis, moyennant autorisation des autorités;

3° aux conditions déterminées par le Roi, charger un délégué d'assister, à sa demande, un agent appelé à justifier ses actes devant l'Administration dont il relève.

Le Roi fixe les autres avantages que l'agréation confère aux organisations syndicales.

CHAPITRE IV.

Des comités de consultation syndicale.

PREMIERE SECTION.

Des divers comités.

Art. 4.

Il est institué un comité national de consultation syndicale pour tous les agents des provinces, des communes, des personnes publiques subordonnées aux provinces et aux

HOOFDSTUK II.

Erkenning van de vakorganisaties.

Art. 2.

De Koning erkent de vakorganisaties welke de beroepsbelangen van al of een gedeelte van het aan dit statuut onderworpen personeel verdedigen en die, bij een ter post aangetekend schrijven, een exemplaar van hun statuten en de lijst van hun verantwoordelijke leiders sturen aan de Minister van Binnenlandse Zaken.

Van de wijzigingen in hun statuten of in de lijst van de verantwoordelijke leiders moeten de erkende vakorganisaties binnen drie maanden kennis geven.

De erkenning kan bij een met redenen omkleed koninklijk besluit worden geweigerd of ingetrokken, de verantwoordelijke leiders van de organisatie gehoord.

Buiten het geval waarin de erkenning wordt ingetrokken wegens tekortkoming aan de bij het tweede lid opgelegde verplichting, wordt over de weigering of de intrekking vooraf het advies van de nationale syndicale raad van advies gevraagd.

Koninklijke besluiten waarbij de erkenning wordt verleend, geweigerd of ingetrokken, worden onverwijld in het *Belgisch Staatsblad* bekendgemaakt.

HOOFDSTUK III.

Modaliteiten van de syndicale actie.

Art. 3.

De erkende vakorganisaties zijn gerechtigd om rechtstreeks met de in het eerste artikel bedoelde openbare besturen en publiekrechtelijke personen de betrekkingen te onderhouden welke voor het vervullen van hun taak vereist zijn, alsmede om de vertegenwoordigers van het personeel in de syndikale raden van advies aan te wijzen, teneinde er de zetels te bezetten die zij ingevolge de in artikel 14 bedoelde verkiezingen hebben behaald.

Deze organisaties mogen bovendien :

1° bij de bevoegde overheden stappen doen in het gemeenschappelijk belang van het personeel of in het bijzonder belang van een personeelslid;

2° mits toestemming van de overheden, vergaderingen houden in de gebouwen der besturen en er berichten aanplakken;

3° onder door de Koning bepaalde voorwaarden, een gemachtigde aanwijzen om een ambtenaar die ten overstaan van het Bestuur waaronder hij ressorteert zijn daden moet verantwoorden, op diens verzoek terzijde te staan.

De Koning bepaalt de andere voordelen, welke erkenning voor de vakorganisaties medebrengt.

HOOFDSTUK IV.

Syndicale raden van advies.

EERSTE AFDELING.

De verschillende raden.

Art. 4.

Er wordt een nationale syndicale raad van advies ingesteld voor al het personeel van de provincies, de gemeenten, de onder de provincies en gemeenten ressorterende publiek-

communes et des associations de communes non soumises à la loi du 20 septembre 1948, portant organisation de l'économie.

Ce comité est présidé par le Ministre de l'Intérieur ou par son délégué.

Art. 5.

Il est institué dans chaque province un comité provincial de consultation syndicale pour les agents provinciaux.

Ce comité est présidé par le Gouverneur ou par son délégué.

Art. 6.

§ 1. Il est institué dans chaque commune un comité local de consultation syndicale pour le personnel communal, pour le personnel de la caisse publique de prêts et pour celui de la commission d'assistance publique, si l'effectif total de ces catégories d'agents comprend au moins cinquante membres.

§ 2. Sur avis du comité national de consultation syndicale, il est institué dans chaque province un ou plusieurs comités régionaux de consultation syndicale, pour les agents mentionnés au § 1 dont les intérêts ne sont pas défendus par des comités locaux.

Le comité local est présidé par le bourgmestre ou par un échevin délégué; les comités régionaux, par le gouverneur ou par son délégué.

Art. 7.

Il est institué un comité intercommunal de consultation syndicale auprès de chaque association de communes non soumise à la loi du 20 septembre 1948, portant organisation de l'économie, et auprès de chaque association intercommunale d'assistance publique, si le personnel comprend au moins cinquante membres.

Il est institué au chef-lieu de chaque province un comité intercommunal régional de consultation syndicale pour chacune des deux catégories d'agents visés à l'alinéa précédent, lorsque les intérêts de ce personnel ne sont pas défendus par un comité intercommunal.

Le comité intercommunal est présidé par le Président du conseil d'administration ou par son délégué; les comités intercommunaux régionaux, par le Gouverneur de la province ou par son délégué.

Art. 8.

Il est constitué :

1° auprès du comité national :

- a) un sous-comité pour le personnel enseignant provincial et communal;
- b) un sous-comité pour le personnel communal de police;
- c) un sous-comité pour le personnel provincial et communal autre que le personnel enseignant et le personnel de police, et pour le personnel des caisses publiques de prêts;
- d) un sous-comité pour le personnel des associations de communes non soumises à la loi du 20 septembre 1948, portant organisation de l'économie;

e) un sous-comité pour le personnel des commissions communales et intercommunales d'assistance publique;

rechtelijke personen en de verenigingen van gemeenten welke niet onderworpen zijn aan de wet van 20 september 1948, houdende organisatie van het bedrijfsleven.

Deze raad wordt voorgezeten door de Minister van Binnenlandse Zaken of door zijn gemachtigde.

Art. 5.

In elke provincie wordt een provinciale syndicale raad van advies ingesteld voor het provinciepersoneel.

Deze raad wordt voorgezeten door de Gouverneur of door zijn gemachtigde.

Art. 6.

§ 1. In elke gemeente wordt een plaatselijke syndicale raad van advies ingesteld voor het gemeentepersoneel, het personeel van de openbare kas van lening en dat van de commissie van openbare onderstand, indien het totaal effectief van deze personeelscategorieën ten minste vijftig leden telt.

§ 2. Op advies van de nationale syndicale raad, worden in elke provincie één of meer gewestelijke syndicale raden van advies ingesteld voor de ambtenaren vermeld onder § 1 wier belangen niet door plaatselijke raden worden behartigd.

De plaatselijke raad wordt voorgezeten door de Burgemeester of door een gedelegeerde schepen; de gewestelijke raden door de Gouverneur of door zijn gemachtigde.

Art. 7.

Een intercommunale syndicale raad van advies wordt ingesteld bij elke vereniging van gemeenten welke niet onderworpen is aan de wet van 20 september 1948, houdende organisatie van het bedrijfsleven, en bij elke intercommunale vereniging van openbare onderstand, indien het personeel minstens vijftig leden telt.

In de hoofdplaats van elke provincie wordt een gewestelijke intercommunale syndicale raad van advies ingesteld voor elk van de twee personeelscategorieën bedoeld in voorgaand alinea, wanneer de belangen van dit personeel niet behartigd worden door een intercommunale raad.

De intercommunale raad wordt voorgezeten door de Voorzitter van de raad van beheer of door zijn gemachtigde; de gewestelijke intercommunale raden door de Gouverneur van de provincie of door zijn gemachtigde.

Art. 8.

Er wordt ingesteld :

1° bij de nationale raad :

- a) een subcomité voor het provinciaal en gemeentelijk onderwijzend personeel;
- b) een subcomité voor het gemeentelijk politiepersoneel;
- c) een subcomité voor het provincie- en gemeentepersoneel, met uitzondering van het onderwijzend- en politiepersoneel, en voor het personeel van de openbare kassen van lening;
- d) een subcomité voor het personeel der verenigingen van gemeenten welke niet onderworpen zijn aan de wet van 20 september 1948, houdende organisatie van het bedrijfsleven;
- e) een subcomité voor het personeel van de gemeentelijke en intercommunale commissies van openbare onderstand;

2° auprès de chaque comité provincial :

- a) un sous-comité pour le personnel enseignant provincial;
- b) un sous-comité pour le personnel provincial autre que le personnel enseignant;

3° auprès de chaque comité local et auprès de chaque comité régional :

- a) un sous-comité pour le personnel communal enseignant, s'il comprend au moins vingt-cinq membres;
- b) un sous-comité pour le personnel communal de police, s'il comprend au moins vingt-cinq membres;
- c) un sous-comité pour le personnel communal autre que le personnel enseignant et le personnel de police, s'il comprend au moins vingt-cinq membres;
- d) un sous-comité pour le personnel de la commission d'assistance publique, s'il comprend au moins vingt-cinq membres;
- e) un sous-comité pour le personnel de la caisse publique de prêts, s'il comprend au moins vingt-cinq membres.

SECTION II.

Compétence des comités.

Art. 9.

Le comité national de consultation syndicale doit être consulté sur tout avant-projet de loi et sur tout projet d'arrêté royal organique ou réglementaire intéressant la généralité des agents pour lesquels il est institué.

Art. 10.

Les personnes publiques assujetties à la présente loi doivent soumettre pour avis, selon le cas, à l'un des comités prévus par les articles 5, 6 et 7 :

- 1° les propositions relatives à la détermination du statut administratif et pécuniaire des agents;
- 2° les mesures relatives à la formation professionnelle des agents, à l'amélioration des conditions de travail, à l'hygiène et à la sécurité du personnel.

Art. 11.

Les sous-comités visés à l'article 8 préparent les travaux du comité de consultation syndicale compétent.

CHAPITRE V.

Activité syndicale des agents.

Art. 12.

A la demande de l'organisation dont ils sont membres, les délégués syndicaux obtiennent des congés spéciaux pour exercer des missions syndicales de courte durée.

Art. 13.

Sauf s'ils sont titulaire d'une fonction prévue comme unique par la loi, les agents peuvent, à titre de délégués syndicaux, exercer leur activité syndicale d'une façon régu-

2° bij elke provinciale raad :

- a) een subcomité voor het provinciaal onderwijzend personeel;
- b) een subcomité voor het provinciepersoneel, met uitzondering van het onderwijzend personeel;

3° bij elke plaatselijke raad en bij elke gewestelijke raad :

- a) een subcomité voor het gemeentelijk onderwijzend personeel, indien het ten minste vijf en twintig leden telt;
- b) een subcomité voor het gemeentelijk politiepersoneel, indien het ten minste vijf en twintig leden telt;
- c) een subcomité voor het gemeentepersoneel, met uitzondering van het onderwijzend- en politiepersoneel, indien het ten minste vijf en twintig leden telt;
- d) een subcomité voor het personeel van de commissie van openbare onderstand, indien het ten minste vijf en twintig leden telt;
- e) een subcomité voor het personeel van de openbare kas van lening, indien het ten minste vijf en twintig leden telt.

AFDELING II.

Bevoegdheid van de raden.

Art. 9.

De nationale syndicale raad van advies moet worden geraadpleegd over elk voorontwerp van wet en over elk ontwerp van organiek of reglementair koninklijk besluit, dat de algemeenheid van het personeel aanbelangt waarvoor het is opgericht.

Art. 10.

De aan deze wet onderworpen openbare besturen moeten, naar gelang het geval, aan het advies van een der in de artikelen 5, 6 en 7 bedoelde raden onderwerpen :

- 1° de voorstellen betreffende het bepalen van het administratief en geldelijk statuut van het personeel;
- 2° de maatregelen betreffende de beroepsvorming van het personeel, de verbetering van de werkvoorwaarden, de gezondheid en de veiligheid van het personeel.

Art. 11.

De in artikel 8 bedoelde subcomités bereiden de werkzaamheden van de bevoegde syndicale raad van advies voor.

HOOFDSTUK V.

Syndicale actie van het personeel.

Art. 12.

Op verzoek van de organisaties waartoe zij behoren, bekomen de vakorganisatiegedelegeerden speciaal verlof voor het vervullen van syndicale opdrachten van korte duur.

Art. 13.

Behalve wanneer zij titularis zijn van een betrekking die door de wet als enige betrekking is ingesteld, kunnen de ambtenaren hun syndicale werkzaamheid als vakorganisatie-

lière et permanente. Ils sont, dans ce cas, placés dans la position de détachement syndical par l'Administration dont ils relèvent. Ils conservent, dans cette position, leurs droits à l'avancement et à la pension de retraite.

Leur rémunération sera à charge de leur organisation syndicale, qui devra verser les retenues et cotisations qui affectaient leur traitement.

Les délégués syndicaux ne peuvent être poursuivis disciplinairement pour leur action syndicale, sauf s'ils divulguent des faits et documents auxquels l'autorité administrative attribue un caractère confidentiel.

Un tel manquement peut, en outre, motiver le retrait de la qualité de délégué syndical. Si l'intéressé fait partie d'un comité de consultation syndicale, le retrait ne peut être décidé qu'après avis de ce comité.

CHAPITRE VI.

Dispositions finales.

Art. 14.

Le Roi règle toutes les questions relatives à la composition, à l'organisation, à la procédure et au fonctionnement des comités de consultation syndicale, ainsi qu'aux élections destinées à déterminer les organisations syndicales agréées, appelées à participer à l'activité des comités et sous-comités visés aux articles 4 à 8.

Art. 15.

L'article 2, quatrième alinéa, ne devient applicable aux refus d'agrégation qu'à partir de la constitution du comité national appelé à émettre l'avis.

Art. 16.

Les modifications suivantes sont apportées à la loi du 10 mars 1954 concernant la position de détachement syndical du personnel enseignant des écoles soumises au régime de la loi organique de l'enseignement primaire :

1° l'intitulé est modifié comme suit :

« Loi concernant la position de détachement syndical du personnel enseignant des écoles primaires et gardiennes, adoptées et adoptables »;

2° sont supprimés :

- a) à l'article premier, le mot : « communales »;
- b) à l'article 2, les mots : « du conseil communal ou »;

3° la phrase liminaire de l'article 6 est remplacée par la disposition suivante : « La position de détachement syndical prend fin ».

Art. 17.

L'article 14 de la loi du 21 décembre 1927 relative aux commis de carrière, employés, techniciens, agents de police et généralement tous les préposés des communes et des administrations subordonnées, est abrogé.

Bruxelles, le 3 décembre 1959.

Le Président du Sénat,

Les Secrétaires,

gedelegeerden regelmatig en blijvend uitoefenen. In dat geval worden zij in de toestand van syndicale detachering geplaatst door het Bestuur waaronder zij ressorteren. In deze toestand behouden zij hun recht op bevordering en rustpensioen.

Hun bezoldiging valt ten laste van hun vakorganisatie, welke de inhoudingen en bijdragen in verband met hun wedde zal moeten storten.

De vakorganisatiegedelegeerden kunnen niet tuchtrechtelijk worden vervolgd wegens hun syndicale actie, behalve wanneer zij rechtvaardigheid geven aan feiten en documenten, welke de bestuursoverheid als vertrouwelijk beschouwt.

Een dergelijke tekortkoming kan bovendien de intrekking van de hoedanigheid van vakorganisatiegedelegeerde wettigen. Indien de betrokkene deel uitmaakt van een syndicale raad van advies mag tot de intrekking eerst worden besloten na advies van deze raad.

HOOFDSTUK VI.

Slotbepalingen.

Art. 14.

De Koning regelt alle aangelegenheden betreffende de samenstelling, de organisatie, de procedure en de werkwijze der syndicale raden van advies, evenals die betreffende de verkiezingen met het oog op de vaststelling van de erkende vakorganisaties, welke aan de werkzaamheden van de in de artikelen 4 tot 8 bedoelde raden en subcomités moeten deelnemen.

Art. 15.

Op weigeringen van erkenning vindt artikel 2, vierde lid, eerst toepassing wanneer de tot adviseren bevoegde nationale raad zal zijn samengesteld.

Art. 16.

Volgende wijzigingen worden aangebracht in de wet van 10 maart 1954, betreffende de toestand van syndicale detachering van het onderwijzend personeel der aan het stelsel van de organieke wet op het lager onderwijs onderworpen scholen :

1° de titel wordt gewijzigd als volgt :

« Wet betreffende de toestand van syndicale detachering van het onderwijzend personeel der aangenomen en aanneembare lagere- en kleuterscholen »;

2° worden geschrapt :

- a) in het eerste artikel, het woord : « gemeentelijke »;
- b) in artikel 2, de woorden : « van de gemeenteraad of »;

3° de inleidende zin van artikel 6 wordt vervangen door volgende bepaling : « De toestand van syndicale detachering houdt op ».

Art. 17.

Artikel 14 van de wet van 21 december 1927 betreffende de beroepsklerken, bedienden, technici, politieagenten en in het algemeen al de aangestelden der gemeenten en der daarvan afhangende besturen, wordt opgeheven.

Brussel, 3 december 1959.

De Voorzitter van de Senaat,

P. STRUYE.

A. MOULIN.

A. DE MARNEFFE.

De Secretarissen,